

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра етнології і археології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етнологія Європи

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Для всіх освітньо-професійних програм

Затверджено
на засіданні кафедри етнології і археології

Протокол №1 від “_” 20 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етнологія Європи
Викладач (-і)	Костючок Петро Леонгійович, к. і. н., професор
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	petro.kostyuchok@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Щовівторка 15:00-16:00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>«Етнологія Європи» - навчальна дисципліна, яка зосереджується на комплексному дослідженні культур, традицій, суспільних структур, ідентичностей та повсякденного життя народів, які населяють європейський континент. Вивчення етнології Європи має важливе значення для євроінтеграційних процесів України.</p> <p>Лекційні та семінарські заняття допоможуть студентам глибше засвоїти основні тенденції історичного розвитку Європи через призму її етнічності, аналізу етнічних процесів і основ етнополітики; характеристики етнічної, мовної, конфесійної, антропологічної багатоманітності населення Європи, особливостей побуту та господарювання, туристичного потенціалу та традиційних практик в гастрономії, специфіки матеріальної і духовної культури народів континенту.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу “Етнологія Європи” полягає у формуванні комплексних знань щодо основних етапів етнічної історії Європейського континенту, специфіки населення Західно-центральноевропейської, Східноєвропейської і Кавказької провінцій, характеристик матеріальної і духовної культури, етнопсихологічних особливостей, господарства, расового, мовного, конфесійного складу населення Північної Європи, Приатлантичної області, Середземномор'я, Центральноєвропейської області, Балтії, Південно-західної і Закавказької областей.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти закономірності етнічного розвитку сучасної Європи; - визначати расовий, етнічний, лінгвістичний, релігійний склад населення континенту; - аналізувати етнічні процеси у Європі, в окремих регіонах і країнах; - об'єктивно визначати місце того або іншого етносу в системах етнографічних класифікацій; - орієнтуватися в проблемах походження, історії, традицій культури і побуту народів Європи; - засвоїти основні тенденції етнічної історії Європи; - знати основні характеристики регіональних моделей етнічних культур. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

СК 6. Здатність використовувати різні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

СК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.

СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
		третій	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни				
Тема	кількість год.			
	лекції	Семінарські заняття	сам. роб.	
Тема 1. Етнічна історія Європи	2		6	
Тема 2. Етнологія народів Середземномор'я (Греція, Італія, Іспанія, Португалія, південно-східна Франція)	2	2	6	
Тема 3. Етнологія Балкан (Сербія, Хорватія, Словенія, Чорногорія, Північна Македонія, Албанія)	2	2	6	
Тема 4. Етнологія народів Західно-Центральної Європи (Німеччина, північно-західна Франція, Нідерланди, Бельгія, Швейцарія, Австрія)	2	2	6	
Тема 5. Етнологія народів Приатлантичної Європи		2	6	
Тема 6. Етнологія народів Скандинавії (Данія, Швеція, Норвегія, Ісландія) і Фінляндії		2	6	
Тема 7. Етнологія народів Балтії і Центрально-Східної Європи (Литва, Латвія, Естонія, Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Румунія, Болгарія)		2	6	
Тема 8. Етнологія народів Британії		2	6	
Тема 9. Етнологія народів Кавказу (Грузія, Вірменія, Азербайджан, поневолені народи регіону)	2	2	6	
Тема 10. Сучасні етнічні процеси	2	2	6	
	ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Підсумковий контроль рівня знань та успішності здобувачів відбувається у формі заліку. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття у формі презентацій (максимально 20 балів), за контрольну роботу (максимально 10 балів), за колоквиум (етнічна картина світу, 10 балів), за індивідуальну роботу (максимально 5 балів), за контроль самостійної роботи (5 балів) та в сукупності становить максимального 100 балів.			
Вимоги до письмових робіт	Написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо здобувач не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються навчальним планом за семестр з дисципліни.			
Семінарські заняття	У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для семінарських занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики.			

Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є отримання мінімум 25 балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях.
Підсумковий контроль	Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі заліку. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Контрольна письмова робота має бути виконана на 9 семінарському занятті.

Академічна доброчесність:

Як викладач, так і здобувач, повинні дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника» та Кодексу честі КНУВС <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує повторно виконати необхідний вид роботи.

Відвідування занять:

Відвідування занять та активна участь у роботі семінарів є обов'язковою умовою. Участь у семінарських заняттях може проходити у таких формах: презентація, виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії тощо.

Політика курсу передбачає прездачу усіх невиконаних завдань в силу запізньєнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – вівторок, о 15.00 год.

Пропущене заняття здобувач може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою. Як правило «відпрацювання» проходить в усній формі, вирішенні тестових завдань тощо. Під час занять дозволяється користування мобільним телефоном виключно для навчальних цілей.

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в К

Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-trykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Етнологія : термінологічно-понятійний довідник : навч. посіб. для студ. Луцьк, 2009. 242 с.
2. Кафарський В. І., Савчук Б. П. Етнологія: підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 432 с.
3. Костючок П. Культурні маркери національної ідентичності. Вісник Прикарпатського університету. Історія. 2012. Вип. 22.

4. Мала енциклопедія етнодержавознавства / за ред. Ю. Римаренка. Київ : Либідь, 1997. 942 с.
5. Савчук Б., Кафарський В. Вступ до етнології. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. 20 с.
6. Тиводар М.П. Етнологія: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2004. 624 с.
7. Хоптяр Ю.А. Етнологія. Київ, 2008. 144 с.
8. Юрій М.Ф. Етнологія. Навчальний посібник. Київ, 2006. 360 с.
9. Anthropology at Home. London, 1987.
10. Benedict R. Patterns of Culture. New York : Mariner Books, 2005. 291 p.
11. Duranti A. Linguistic Anthropology. Cambridge : CUP, 1997. 398 p.
12. Miller B. Cultural Anthropology. 4th ed. Boston : Pearson Education, 2007.

Додаткова література

Ethnologie française. Le Paris des ethnologues. 2012. 42(3). URL: https://www.ethnologie-francaise.fr/numero/?numero=ETHN_123

Papa, C. et Favole, A. Nouveaux regards sur les pratiques familiales italiennes. Ethnologie française. 2016. 46(2), 197-206. <https://doi.org/10.3917/ethn.162.0197>.

Інформаційні ресурси

13. Інститут історії України НАН України <https://history.org.ua/>
14. Наукова бібліотека КНУВС – <http://lib.pnu.edu.ua/>
15. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>

Викладач Костючок П. Л. к.і.н., професор кафедри етнології і археології